

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Scopuli vitae humanæ, Ira & Invidia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

stinenda, quos vitia ad se trahunt. Nam quid aliud est vita mortaliū, quām assidua inter varias molestias, & illegitimas voluptates navigatio? is autem unus, qui sancte pieque vixerit, & qui vitia utrobique existentia devitaverit, incolumis in patriam, quod beatarum est animarum post hanc vitam concilium, cui praeest Deus, pervenire poterit. Sed quoniam in errores aliquando collabi omnibus facile est, & plerisque contingit; si quis illis scopulis appropinquārit, continuo est inde totis viribus recedendum. Nemo est enim ex omnibus hominibus, qui non ab ipsa natura ad voluptates incitetur. Idcirco Poētarum omnium præstantissimus Homerus, multis amissis inde vix abnavigantem fecit Ulyssem: quia pauci sunt viri fortes in periculis; & multo pauciores prudentes, ubi semel voluptatum facti sunt captivi, nec ab illis postea explicare se facile possunt. Dicitur Scylla in hoc monstrum à cive conversa fuisse, cum mulier esset pulcherrima, quod omnes, qui declinant à ratione, rectōque vivendi instituto, brutorum animos induant. Quid enim Circe esse dicemus? an non titillationem naturæ ad voluptates incitantem? Cū vellent igitur demonstrare antiqui (ut summatim dicam) plenissimam esse difficultatum & periculorum vitam humanam, navigantes inter gravissimos scopulos simillimam: quæ si parvum sapienter gubernetur, voluptatibus affecti homines in maximas miserias incident: hæc de Scylla & Charybdī excogitārunt: quæ jucundissimis narrationibus, & fabulosis vestierunt: ut qui parvum salutis tue alioquin essent studiosi, saltem suavitate figmentorum ad audiendam vitæ rectè instituendæ rationem allicerentur. Hæc Mythologus.

II. (b) Altera explicatio est P. Cornelii à Iapide in cap. 5. Proverb. v. 5. *Pedes ejus (id est meretricis) descendunt in mortem, & ad inferos gressus illius penetrant.* Pro penetrant, Hebræi, sustentabunt, fulcent, fovebunt, roborabunt infernum: sicut paries sustentatur fulcro, ne cadat & pereat. Simili enim modo libido sustentat infernum, quia major pars hominum dominatur propter impuram voluptatem. Hoc veteres repræsentarunt per *Seyllam & Charybdin*, quas finxerunt feminas in fretum Siculum præcipitatas, in scopolum & voragini fuisse conversas; inter quas cum navigant nautæ, aquarum arctarum vorticibus abrepti, vel ad scopolum colliduntur, vel à voragine cum mercibus sorbentur. Unde Scylla dicta est à σκύλη, id est confusio, vel ut alii, à σκυλάν, id est, à spoliando; aut à σκύλειν id est vexando. Charybdis verò à χάσμα, hoc est, ab hiando, & γοιθδω, sorbeo. Per Scyllam ergo

(b) *Scopuli Vita humana. Ira & Libido.*

ergo & charybdim repræsentarunt duos maximè periculosos humanæ vi-
tæ scopulos, in quos major pars hominum impingit, & colliditur, sci-
licet *Iram* & *Libidinem*. Ira enim hominem facit amentem, in furo-
rem agit, & in rixas, cædes, & ignes protrudit. Libido vero est quod-
dam animi delirium, quod hominis opes, nobilitatem, famam, sani-
tatem, vitam, animam, æternitatem haurit & absorbet. Facit enim a-
mor, ut turpia videantur honesta: ac deformia, pulchra: damnsa,
utilia: tristia, læta: funesta, augusta stulte amanti appareant, ut ob vi-
lem delectationem famam & vitam prodigat & præcipitet. Ita Fulgen-
tius lib. 2. Mythol. & ex eo Cornelius.

III. (c) Præterea per hæc duo monstra intelligitur mala *voluptas*,
quæ, quod etiam in Harpyis, Sireibus, Sphinge, notamus, *virginis*
ora præfert, hoc est, blandè allicit, suaviter trahit, insidiosè implicat.
Sed quid? in medio succincta canibus, in imo desinit in pisces. Ut in-
telligas, in quas feras incidas, dum libidini cedis. Nam *Canes*, quid
aliud sunt, quam oblatrantis conscientiæ tumultus & tormenta? quid
pistris, aut delphini cauda, quam summae lubricitatis symbolum? Quid
enim fugacius & lubricius voluptate impura? In adagiis est: *Delphi-*
num canda ligas; vel *anguillam caudâ tenes*. Sed non retines, quid-
quid agas: compressis etiam elabetur manibus: Poëta canit.

Gaudia non remanent, sed fugitiva volant.

Hæc utraque manu, complexuque assere toto:

Illa fluunt imo sic quoque lapsa sinu. *Martialis* lib. 1. Et notandum,
quod ex Horatio attulimus, *Scyllam* mulieri formosæ similē, in turpis mon-
strieri caudam desinere; sunt enim voluptatis pravæ initia blandissima, fœdus
& luctuosus exitus. De hac allegoria *Scyllæ* & *Charybdis* disertè S. Hieron.
epistol. ad Heliodor. Hoc ego non integra rate & mercibus, nec qua-
si ignarus fluctuum præmoneo; sed quasi nuper naufragio ejectus in lit-
tus, doctus nauta, timida navigaturis voce denuntio: in illo æstu cha-
rybdis luxuriæ salutem vorat. Ibi ore virgineo ad pudicitiæ naufragia
Scylla, ceu renidens libido blanditur. Hic diabolus pirata cum sociis
portat vincula, capiendis. Nolite credere, nolite esse securi: licet in
modum stagni æquor arrideat, licet vix summa jacentis elementi terga
crispentur; magnos hic campus montes habet, intus inclusum est peri-
culum, intus est hostis.

IV. (d) Tertia est P. Francisci Pompeii in Pantheo Mythico.

Charybdis,

(c) *Scylla* & *Charybdis*, illa *voluptas*. (d) *Charybdis* & *Scylla*, *Luxuria* & *Gula*.